

Az áldás természete

Lekció: Zsid 11,1-12 és 17-22/ Textus: 1Móz 48

2015. július 12.

A felolvasott történetben egy öregember áll előttünk, aki megáldja az unokáit. Mindennapi esemény az Ószövetség idején, kevés kapcsolódási ponttal a mai életünkhöz - gondolhatnánk. A Zsidókhoz írt levél szerzője azonban felvillant valamit, ami ezt az egész történetet relevánssá, fontossá teszi számunkra, közel hozza hozzánk. Amikor a hithősökről ír, azt mondja a levél szerzője: „*hit által áldotta meg a haldokló Jákob József mindegyik fiát*”. (Zsid.11.21.) A hit jelenik meg, a hit cselekszik tehát ebben a történetben.

Két erőteljes és nagy téma fonódik egybe az ősatyák (Ábrahám, Izsák, Jákob, József) történetében: **az áldás és a család**. Isten hatalmas, erőteljes áldó szava, mely megszólalt a teremtéskor: „szaporodjatok, sokasodjatok, töltsétek be a Földet!” – s amely erőteljes áldó isteni szó azóta is jelen van, megszólal újra és újra, hogy formálja az egész világot. Amikor az első emberpár Isten elleni lázadása révén bejött a bűn a világba, Isten azonnal elkezdte a megváltás nagy munkáját, elkezdte gyógyítani a világot. Elhívta Ábrahámot, s ugyanezt a teremtéskor mondott áldást ígérte neki: nagy néppé teszlek, áldottá teszlek, rajtad keresztül áldást nyer a világ minden népe. Ez az áldás megy tovább apáról fiúra: Ábrahámról Izsákra, Izsákról Jákobra, Jákobról Józsefre. Az áldás, mint életerő – az egyik nagy történet, ami előttünk áll. S ezzel a nagy történettel fonódik össze egy családnak sok küszködés, árny, bűn; ugyanakkor sok isteni szabadítás, csoda által körülvevő élete.

Áldás és család.

Mindkettő benne rejlik ebben a történetben, ahogyan ez az öregember, Jákob, szemben áll a fiával meg az unokáival. Hangzik az ajkáról az áldás, az életerős, életet formáló szó, ami kezdettől ott volt Istentől az életükben. S a másik oldalon láthatjuk őt, mint reszketeg öregembert, aki már alig lát, s lehet, hogy azt sem tudja, melyik a jobb meg a bal keze...

Áldás és család.

A mai ember ezeket gyakran szétválasztja. Tud Isten globális áldásáról, a világgal kapcsolatos terveiről, céljairól – másrészt mindenki ismeri a maga családját, generációkon átívelő erősségeivel és nyomorúságaival. De hogy ez a kettő egymással összekapcsolódik, azt nehezen értjük. Pedig összekapcsolódik! A teremtéskor felhangzó, az Ábrahámnak megismételt isteni szó, életerő, áldás; és egyenként a családuknak szép vagy kevésbé szép története - összekapcsolódik. S ezen a ma tárgyalt történeten keresztül Isten a mi szívünkben is össze akarja ezeket kapcsolni, még ha ez nagy kihívás is nekünk.

Persze mondhatja valaki: ott az Ószövetség hajnalán a nagycsalád, nemzetség közösségének és Isten népének a keretei azonosak voltak. Ábrahámék kezdetben még egyetlen családként hordozták azt a nagy, globális, isteni tervet, amely később egy nép, Izrael életévé, majd még később Jézus Krisztusban az egyház életévé tágult – de ennek a nagy népnek a tagjaként ma már nehéz a személyes, családít a közösséggel, globálissal egyben látni. Azt hiszem azonban, ez téves olvasat. Sokkal jobb erre úgy gondolni, hogy amikor Isten elhívta Ábrahámot, akkor Isten munkája, hatalmas életeréje, szava, ami megváltoztatja a világot, egyetlenegy vékony szálon indult el. Aztán jött Izsák, majd Jákob, és az ő

tizenkét fia - itt már tágul a történet, már több szál van. Egyiptomba költöznek, nagy néppé lesznek – ekkor már számos százból fonódik össze Isten áldó, életet formáló munkája a világban. Majd egyre több és több szál szövődik egybe, amint Izrael népében, majd a Jézus Krisztus által életre hívott egyházban még inkább kitágul az áldásnak ez a közössége. Már nem csak egy népé, hanem az egész világra – kétezer éve keresztények milliói, milliárdjai hordozzák ezt az áldást. Ez a millió és millió százból összefont nagy kötelék hordozza, viszi Isten áldását. Mi közöm nekem, az én családomnak ehhez? Éppen az, hogy akármekkorára is nőtt az áldásnak ez a története és folyamata a világtörténelemben: százból áll. Azokból a százból, amelyek a te meg az én családi történeteink. Mindegyik kis szálnak szerepe van, Istennek mindegyikre gondja van, és mindegyik része annak az egy nagy köteléknek, amely a maga teljességében közvetíti az áldást.

Áldás és család - összekapcsolódnak.

Bontsuk ki tehát ezt most mélyebben ennek az igének az alapján! Mit jelent, hogy Jákob hit által áldotta meg József fiait? Mit ölel magába ez a hit, amelyből áldás fakad, amely az áldást továbbviszi, továbbadja? Mit tartalmaz az áldás, amely itt egyik generációról a másikra száll – a hitben kimondott szó által? Három dologról szeretnék beszélni ezzel kapcsolatban:

1. Az áldásban benne van a megváltott múlt.
2. Az áldásban benne van a megígért jövő.
3. Az áldásban benne van az isteni titok.

1. Az áldásban benne van a megváltott múlt

Amikor Jákob odahívja magához Józsefet és a két unokát, Efraimot és Manassét, és kimondja az áldást, akkor mindabban, amit Jákob tesz és mond, benne van az egész élete; minden átélt, megtapasztalt áldás. A múltjából mindaz, ami jó volt, és mindaz, ami rossz, szégyenteli, fájdalmas volt.

Hajlamosak vagyunk úgy gondolkodni Isten áldásáról, hogy az mindenképpen egy rendes családhoz kötődik: egy rendes nagyapához, rendes nagyanyához, rendes, polgári, konzervatív, keresztény szülőkhöz, akik rendes módon felnevelik a gyerekeiket református, rendes egyháztaggá. Vagy ha ez így nem is valósul meg, akkor is, legalábbis becsületes, tisztességes családhoz kell kötődnie az áldásnak. Mintha Isten így ehhez lenne kötve. Ebben a családtörténetben azonban Jákob botránykő. A többi családtag sem túl rendes, de Jákob a botránykő az ősatyák történetében, ahol az áldás öröklődik.

Jákob botrányos múltja azonban már egy megváltott, elrendezett, Istennel helyére került múlt, amikor ez az áldás elhangzik. Nézzétek meg, hogyan utal a múltjára maga Jákob! Azt mondja: „a Mindenható Isten megjelent nekem Lúzban, és megáldott engem.” Lúz - ha szeretnék a szóval játszani, akkor azt mondom: Lúz volt az a hely, ahol Jákob tökéletes lúzer volt. Miért, mi ez a hely: Lúz? Hol és mikor találkozott Jákob Istennel, aki megáldotta őt? A történet röviden: Jákob apjának, Izsáknak két gyermeke volt, ikrek, Ézsau és Jákob. Ézsau volt az elsőszülött, de Jákob volt (a neve is ezt jelenti) a csaló, a trükkös. A család katasztrofálisan működött: Izsák Ézsaut szerette jobban, felesége, Rebeka pedig Jákobot, s mindegyikük a maga kedvencét favorizálta. Sokat elárul ez a család légköréről, az egymással való kapcsolatokról. Amikor Izsák öreg és vak lett, és elközeledett halálának ideje, Rebeka azt

mondta: szerezzük meg a kisebbnek azt, ami a nagyobbak jár, az áldást! Közös erővel anya és fia átverték Izsákot és ellopták az áldást. Mert Izsák azt hitte, hogy Ézsaut áldja meg, de Jákobot áldotta meg, és ezt nem lehetett visszacsinálni. Mindezek után Ézsau gyilkos haragja elől menekülnie kell Jákobnak. Otthagya a családot, a helyet, ahol felnőtt, Beérsebát, és elindul oda, ahol soha nem volt azelőtt, távoli rokonokhoz Háránba. Lúz Beérseba és Hárán között van, a semmiben. Jákobnak pedig semmije nincs. Ez a teljes kiszolgáltatottság, a teljes elveszettség állapota. És a nyomorult menekültnek, aki csalt, hazudott, lopott, trükközött - annak itt a semmi közepén megjelenik Isten és azt mondja: „én megáldalak!” – Tényleg ezt teszi Isten? Mi nem ezt váránk. Ez így nem szép, nem igazságos, nem erkölcsös, a mi fogalmaink szerint nem istenes, a mi fogalmaink szerint Isten ebben így nem vehet részt. El kellene számoltatni őt, megleckéztetni, visszavenni tőle hatalommal az áldást és ígéretet, amit a testvérétől ellopott, az apjától elcsalt. De nem ez történik. „Megáldott engem” – mondja ez az öreg és vak ember. Isten kijelentette magát, áldást adott, megerősítette az ígéretet, és amit ott a semmi közepén a nincstelen menekülőnek ígért, azt később be is teljesítette. Évekkel később Jákob gazdagon, áldottan tért vissza atyja földjére.

Nézzétek meg, miket mond még ebben a szakaszban Jákob! Visszaül az élete legnagyobb sebére, amikor azt mondja: *„fájdalmamra meghalt Ráhel útközben Kánaán földjén, ... ott temettem el.”* A kedvenc felesége, akit igazán szeretett - végig őt siratja. Jákob egész életén, még öregkorában is végighúzódik ez a fájdalom: meghalt a feleségem, akit szerettem. Később évtizedekre elveszíti ettől a feleségétől született kedvenc fiát, Józsefet is. Hosszan-hosszan ebben a fájdalomban, veszteségben, gyászban él. Kicsivel korábban a fáraó előtt így foglalja össze életét: *„vándorlásom éveinek a száma százharminc esztendő. Életem rövid volt, tele rossz napokkal.” (1.Móz.47.9.)* – Látjátok, ő maga sem minősíti szépnek az életét. S valóban, ez a családtörténet minden, csak nem szép. De éppen ezért, értitek a jelentőségét, mit jelent ez, hogy most itt áll és áldást ad? Az áldásban, amit továbbad, benne van múltja, a megváltott, helyére került, Istennel rendezett múlt.

Mi a megváltott múltnak két jellemzője?

Az első, hogy szembe mer vele nézni. Nem tagadja. Amikor áldást mond, nem tesz úgy, mintha nem az az ember lett volna, aki volt, és nem azokat tette volna, amiket tett. Őszintén beszél a dolgairól. Mindazt, amit most elmondtam a múltjáról, ő is elmondja. Nem kertel, nem tagad, nem hárit, nem kompenzál nagyotmondó, ködbe veszett hőstettekről kreált nagyapás történetekkel. Szembe mer nézni a múlttal, mert az a helyén van. Rendben van. Istennel elrendezte. Gondolj egy kicsit magadra, a saját történetedre! Szembe mersz vele nézni? Ki mered mondani kertelés nélkül az igazságot? Igen, a nagyapám az volt, aki; igen, a szüleim elváltak; igen, az apám megcsalta az anyámat... Igen mindaz, ami történt. Benne van már az Isten áldásában, megvallhatod!

A másik, hogy szembenézve a múlttal, abban Isten áldásáról tud bizonyosságot tenni. Jákob azt mondja: *„Az Isten, akinek színe előtt jártak az őseim, Ábrahám és Izsák, az Isten, aki pásztorom, mióta csak vagyok mind e mai napig, az angyal, aki megváltóm minden bajban, áldja meg e fiúkat...”* Micsoda summa! Micsoda hitvallás! Nem úgy beszél Istenről, hogy ő az, aki elvette a feleségemet, aki elvette tőlem évtizedekre Józsefet, aki azt tette velem, hogy most vén koromra sem maradhatok ott azon a földön, amit ő ígért nekem, ehelyett itt vagyok Egyiptomban, ahova az éhínség miatt kellett feljőnnöm, és nincs semmim. Értitek? Ez után az élettörténet után így vall: *„Isten a pásztorom, mióta csak vagyok.”* Ez is a megváltott múlt része. Áldás a családban. Ábrahám, Izsák, Jákob, József, Efraim és Manassé – öt generáció hite és hitetlensége, öt generáció engedelmessége és engedetlensége áll

előttünk a maga valóságában – de Isten áldása, életformáló, életadó szava, ígérete áll, formálja ennek a családnak és az egész világnak az életét.

Gondold végig azt a szálát, azt a történetet, ami a te történeted, és a családot története! Mi nagyon sokszor szeretnénk elvágni ezeket a szálakat, amikor Krisztushoz jövünk. Levágni, mintha nem is volna mögöttünk. Kidobni, hogy valami új kezdődhessen el. De nem ez az Isten munkája, hanem az, hogy helyére teszi, begyógyítja, elrendezi, az áldásba bevonja a múltat. Amikor Jézus Krisztusban részesülünk Isten egész világot átformáló áldásának erejében, szavában, hatalmában, akkor nem megszűnik a régi, hanem megváltatik. Különös módon bekerül egy sokkal nagyobb fonatba, és elnyeri az értelmét. Ami rossz volt, rossz marad: Ráhel meghalt, József évtizedekre elveszett, Jákob csalt. De az Úr az én pásztorom, mióta csak vagyok, az angyal (az Úr angyala: az Ószövetségben annak elnevezése, ahogy az Úr maga jelenik meg) az én megváltóm, szabadítóm. Ő hordozott mindvégig. Megáldott engem, velem volt, hűséges volt hozzám. Ezért most áldást mondom. Van mit továbbadnom, mert áldott vagyok. Lehet, hogy semmim sincs itt Egyiptomban, ahol idegen vagyok, nincs gazdagságom, nincs földem, de az Úr áldása az enyém. És most, mondja Jákob, a jövőre nézve mindezt továbbadom, mielőtt elmegyek. Boldog ember, aki ezt el tudja mondani.

2. Az áldásban benne van a megígért jövő.

Jákob azt mondja a fiúknak az áldásban, hogy „szaporodjanak el, legyen sok utódjuk ezen a földön,” majd - a kisebbiknek, erre még visszatérünk – „utódaiból népek tömege lesz.” Mit tud adni Jákob az áldásban a következő generációnak? Mi Isten áldása és hogyan formálja azok életét? Hogyan kapcsolódik Istennek ez az életerős szava, élet- és világformáló áldása, ígérete egy család jövőjének a történetéhez?

Nehéz ezt ma dekódolni, mert vajon kit hozna lázba manapság egy olyan áldás, amely azt az ígéretet hordozza magában, hogy utódunkból népek tömege lesz? Egészen más világban, egészen más kultúrában élünk. Ezért is fontos, hogy teológiailag is értsük, mit jelent ez. Az áldás továbbadása azt jelenti, hogy az Istennel való élet, az üdvösség, Istennek a munkája, ez az egész világ jövőjét formáló erő, amit Isten Ábrahámnak ígért, ami Izsákon keresztül Jákobé lett, tovább fog menni ebben a két fiúban. Isten munkája folytatódik. Nagy nép lesznek, földjük lesz: Kánaán. Áldást készít Isten minden népnek – ez Krisztusban teljesedik be, és jut el egészen hozzánk is. Mivel ezt látja Jákob, hogy Istennek van egy ígérete a jövőre ebben az áldásban, ezért ezt akarja továbbadni.

Az áldás először is azt jelenti, hogy van jövő. Az áldás perspektívát ad: Isten által megígért jövő van előttünk. Ez a jövő, a bőség, amit Jákob az áldásban előrevetít Efraim és Manassé számára, sokkal több és más, mint az ő jelen lehetőségeik Egyiptomban. **Istennek ez a szava, áldása, munkája egyrészt jövőt, távlatot ad eléjük, másrészt elválasztja őket Egyiptomtól.** Mert ezek a fiúk egyiptomiak. Az apjuk, József évtizedek óta Egyiptomban él. A második ember a birodalomban. József felesége egyiptomi. Ezek a gyerekek Egyiptomban születtek és Egyiptomban nőttek fel. Amikor Jákob kimondja ezt az isteni áldást, amiben benne van az ígéret egy más földről, Kánaánról, akkor hozzá köti ezeket az egyiptomi gyerekeket Isten ígéretéhez. Az áldásban eléjük tárt jövő teljesen más, mint ha azt mondaná: „találjátok meg a boldogulásotokat itt ebben a világban!” Értitek? Van jövő, de ez a jövő, amit az áldás közvetít, elválaszt Egyiptomtól.

Gondold végig, mit tesz egy átlagos szülő ma! Egyiptom jelenti azt a mai kultúrát, amiben élünk. Mit teszünk szülőként a gyermekeinkkel, vagy mit tesznek, tettek velünk a szüleink, a legnagyobb szeretetből? Mire vágyik egy szülő, amikor áldást szeretne látni gyermekei életén? Azt, hogy jól boldoguljanak. És mit jelent jól boldogulni ebben a világban? Mit akarunk továbbadni? Valami olyat, amit ma sikernek neveznek és sikernek tartanak. Legyen jól képzett, tanuljon nyelveket, igazodjon ki a világban, legyenek jó kapcsolatai, akár menjen külföldre, legyen vagyona, legyen megélhetése. Ezt adjuk tovább. Magunk is ezt kaptuk. Mert ezt tartjuk jónak. Ezt tartjuk áldásnak. Tudat alatt ezt adja tovább a legtöbb szülő. Legyenek sikeresek ebben a világban. És mit teszünk valójában ezáltal? Vagy mit tesznek velünk? **Beépítenek Egyiptomba.** Hozzákötnék ehhez a világhoz. Hozzáköttük a gyermekeinket ennek a világnak az értékeihez. Hozzáköttük őket Egyiptomhoz! Egyiptomi módon egyiptomi célokat kell elérni – ezt közvetítjük, vagy ezt közvetítették nekünk. Evilági módon evilági célokat. A keresztény szülő hozzáteszi: persze szeretném, ha mindezt hívő keresztény ember módjára élnéd meg – fontos ez. De nézzünk szembe a következő kérdéssel: mi történik, ha ez a kettő egymásnak feszül? Az isteni áldás által hordozott jövő és a jelen berendezkedése – mert ez a kettő nagyon sokszor egymásnak feszül. Mi történik, ha Egyiptom, ez a világ emberi szemmel sokkal többet ígér, mint az isteni szó, isteni ígéret? És Egyiptom mindig többet ígér: láthatót, megfoghatót, átélhető, elérhető, csupa olyat, ami itt van. Az isteni szó, áldás, ígéret mindig hit kérdése marad. Milyen törékeny! Persze Jákob számára nem törékeny, nem csak egy szó – hanem Isten hatalmas munkája, mely egész életében jelen volt. De vajon mi lesz ezzel a szóval, Isten ígéretével a jövő generációban?

Jákob, a nagypapa hozzáköti a fiúkat Isten ígéretéhez. Az áldás egy részét megtapasztalta élete során, de az áldás teljessége még „csak” ígéret. Azt adja át, amit még nem lát, csak hisz. *„Hitben haltak meg ezek mind, anélkül, hogy beteljesültek volna rajtuk az ígéretek. Csak távolról látták és üdvözölték azokat, és vallást tettek arról, hogy idegenek és jövevények a földön.” (Zsid.11.13.)*

Mindez teljesen konkrétá és gyakorlativá válik a mi életünkben. Áldásról beszélünk és családról, ígéretéről és generációkról. Mi irányít minket, amikor a jövőre tekintünk? A Jézus Krisztusban magunkhoz ölelt áldás és ígéret arról, hogy áldássá leszünk másoknak, de nem ez a világ a végső otthonunk – vagy mindaz, amit a világ diktál nekünk? Mire tekintünk, amikor döntéseket hozunk? Tanulás, munka, hol fogunk élni, hogyan keresünk párt? Vagy tedd föl magadnak megfordítva a kérdést: mi fáj jobban? Ha valami, amit Egyiptom ígér, elveszni tűnik, magam vagy a gyermekeim részére – vagy ha az Úrral való kapcsolat és a tőle való látásom megfakul és megerőtlenedik? Mi a nagyobb veszteség? Ha a gyermekünk az egyetemet, a munkát, a nagy lehetőséget, ami éppen előtte áll, elbukja; vagy az a nagyobb veszteség, ha az Urat hagyja maga mögött? Mi fáj jobban? Mi kavar fel jobban? Mi a nagyobb veszteség? Mert ha arra kell ráeszmélnünk, hogy nagyobb veszteségnek tartjuk, ha valami ebben az életben most nem sikeres, akkor nem az Isten áldásában elrejtett jövő ígérete irányít minket és nem ehhez köttük őket, hanem Egyiptomhoz. Nagyon nehéz ez, mert a legjobbat akarjuk nekik ebben a világban, és ez így helyes, ez a dolgunk, felelősségünk a gyermekeinkkel kapcsolatban – de jól kell tudni megválasztani a prioritásokat!

A megígért jövő nem más, mint elhinni Isten szavát, ami, látszólag törékeny, megfoghatatlan, szinte semmi mindahhoz képest, amit az egyiptomi birodalom gazdagsága jelent. Látszólag kevés és gyenge a világ erősségeivel, a gazdasági és politikai törvényszerűségekkkel, az élet farkastörvényeivel, a „siker-telenséggel” szemben. De Jákob tud, hisz valamit: ez a gyengének, kicsinek, kevésnek tűnő szó, az áldás az egyetlen hatalom, amely végül győzni fog. Jákob Isten embereként látja, hogy Egyiptom nem

lesz az áldás közösségének otthona. „*Én már meghalok. De Isten veletek lesz, és visszavisz benneteket atyáitok földjére.*”

3. Az áldásban benne van az isteni titok

Végezetül figyeljünk Jákob áldásának egy különös és nagy jelentőségű mozzanatára! „*Izrael (Jákob) fogta a jobb kezét és Efraim fejére tette, pedig ő volt a kisebbik. A bal kezét pedig Manassé fejére tette, keresztbe téve a kezét, pedig Manassé volt az elsőszülött.*” József szépen beállította a fiúkat a helyükre: Manassét, a nagyobbat a jobb oldalra, Efraimot, a kisebbet balra, ahogy az áldás járt nekik. És akkor mit csinál Jákob, ez a vénember? Keresztezte karjait a bal kezét Manassé fejére, jobb kezét Efraiméra tette. Megfordította! Ez nem volt jelentéktelen dolog abban a világban. Mi nem érezzük ennek a súlyát, de akkor az elsőszülöttnak járó áldás abszolút törvény volt, amit nem lehet felrúgni. De Jákob megfordítja a kezét. Olvassuk ezt a történetet, és mosolygunk, vagy felháborodunk. Mit csinál ez az öregember? Tudjuk, hogy fiatal korában ő, a kisebb, átverte apját, Izsákot, hogy Ézsau elől elvegye az elsőszülött áldását. Megszerezte azt, ami nem járt neki. De ez most mi? Öreg kópé, nem bír magával? Már alig él, olyan reszketeg – de még az utolsó perceiben is fontos, hogy „betartson”, szó szerint keresztbe tegyen annak, akié jog szerint az áldás? Ez egy ilyen „csak azért is” mentalitás? Poénból teszi? Vagy meg akarja mutatni vénemberi nyughatatlanságában, hogy ki az úr a háznál? Netalántán valamilyen rejtett pszichológiai törvényszerűség lép működésbe: velem is így volt, így megy tovább, a mi családban ez már csak így szokott lenni? Visszaköszön a rendezetlen múlt? Nem szabad attól, amit korábban tett? Nyilván egyik sem. De akkor mégis, miért csinálja? - A történet nem ad erre magyarázatot.

Megmagyarázhatatlan az áldásnak az útja, amint oly sok minden megmagyarázhatatlan ennek a családnak az életében. Látva, ahogyan Isten munkálkodik mindvégig a teljes Szentírásban; ismerve ennek a különös áldásnak a történetét, nem csak ebben a családban, hanem végig az egész Bibliában, azt kell mondanunk, hogy nem annyira Jákob döntött ebben a kérdésben, mint Isten. Nem tudom, hogy volt, de talán jó úgy elképzelni, hogy Jákob kinyújtja a kezeit áldásra, és azok egyszer csak keresztbe indulnak el. Persze Jákob azonnal tudja, érti, miről van szó, és tudja, hogy most ez lesz Istennek az útja. Izraelnek ez a hite. Isten népének ez a hite, hogy a jövő, amit ez az áldás készít, amit ez az áldás hasít, az nem ennek a vénembernek a hibáján, hanem Isten különös akaratán és hatalmán múlik. Ez az Isten titka.

József azonnal tiltakozik, megpróbálja visszafordítani, „helyére igazítani” apja kezeit. „Nem úgy, apám, mert ez az elsőszülött, az ő fejére tedd a jobb kezedet!” József se nem udvarias, se nem engedékeny. De Jákob hajthatatlan. Nem törődik azzal, hogy amit tesz, az abban a világban nem csak hogy meglepetés, hanem egyenesen botrány. A fennálló társadalmi rend felrúgása. Jákob nem enged. Különben is már elhangzott az áldás, és az visszafordíthatatlan, hiszen Isten cselekszik.

Miért fordít Isten mindig a hagyományos, elvárt, bevett úton? Miért ilyen rejtettek, sokszor érthetetlenek az ő útjai? Nyilván azért, hogy újra és újra megmutassa: ő Isten, szuverén Úr, az ő áldása formálja a világot, és nem az emberi konvenciók. Ő szabad az útjaiban. Soha ne gondoljuk, hogy mi irányítjuk a dolgokat!

Isten áldásának titka éppen ez a csere. Néhány generációval később, amikor elszaporodnak a rabszolgaságban, kit választ Isten, hogy kiszabadítsa őket Egyiptomból? Mózes, akinek el kellett onnan menekülnie, mert gyilkolt. Aki azt mondja magáról: nem tudok beszélni. Később kit választ Isten felkentének, a királynak, Jézus előképének? Dávidot, aki a családban a legkisebb fiú, pásztor, semmi a többiekhez képest. Kit választ Isten? Jeremiást, az ifjút, aki hatalmakkal, világhatalmakkal ment szembe, mint próféta. Isten mindig máshogy választ, mint ahogy mi választanánk.

Végül, ha bele akarunk tekinteni Isten legnagyobb titkába: Jézusban Isten minket választ. Az örömhírnék, az evangéliumnak a szíve ez: Isten megcseréli a kezeit. Hiszen amikor Jézust a keresztfára szegzik, akkor az történik, hogy Isten a bal kezével, amivel a bűnös emberre kellene sújtania, Jézust sújtja a kereszten. S a jobb kezével, amivel az ártatlant kellene áldania, megáld bennünket, bűnösöket. Ugyanez a csere történik meg – s ez a csere az életünknek, üdvösségünknek, az Istennel való szövetségünknek, az áldásunknak az alapja.

Ahogy énekeljük az áldásban rejlő nagy-nagy titokról:

*„Meghal a jó (Jézus), ki hűség volt és alázat;
Az él, ki Isten bántására lázadt.
A vétkes ember sértetlen, és bilincsben
Ott áll az Isten.” (RÉ. 340.5.)*

Felfoghatatlan csere! Nem emberi bölcsességből és döntésből született, hanem isteni tervből. Ebben a Krisztusban lesz megváltott a múltad, ebben a Krisztusban köt Isten a jövőhöz. Ebben a Krisztusban áldott meg minket úgy, hogy méltatlanok voltunk, és mégis mindent nekünk adott. Hogy a családunk története, az az egy szál, ami elérkezik hozzánk, és amit továbbadunk, belesimuljon és belefondjon Isten hatalmas nagy kötelékébe, amellyel üdvösséget és szabadulást munkál ennek a világnak. Ez ennek az áldásnak a természete.

Ámen

(Lovas András)